TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Ưu tiên cấp điện cho ngành than

15:24 01/04/2026

Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản Việt Nam (TKV) là một trong những đơn vị tiêu thụ điện năng lớn, mức trung bình hơn 700 triệu kWh/năm để duy trì sản lượng 40-45 triệu tấn than. Trong bối cảnh nhu cầu năng lượng quốc gia ngày càng tăng cao, hoạt động khai thác than không chỉ mang ý nghĩa kinh tế, mà còn trực tiếp bảo đảm an ninh năng lượng. Điều đó khiến yêu cầu cấp điện ổn định, liên tục cho ngành than trở thành nhiệm vụ có tính chiến lược.

Hiện có 30 đơn vị thuộc TKV sử dụng điện từ các cấp điện áp 110kV, 35kV, 22kV do ngành điện quản lý, với tổng chiều dài đường dây khoảng 190km, đi qua nhiều khu vực đồi núi, tiềm ẩn rủi ro cao do ảnh hưởng của thời tiết cực đoan. Năm 2025, ngành điện tăng cường kiểm tra, rà soát lưới điện thường xuyên, qua đó kịp thời phát hiện, xử lý những khiếm khuyết kỹ thuật, giữ vững độ tin cậy cung cấp điện.

Tổng Công ty Điện lực miền Bắc tổ chức thi công nâng công suất MBA T1 tại TBA 110kV Tiên Yên (Ảnh: QMG)

Đáng chú ý, hàng loạt dự án nâng cấp hạ tầng đưa vào vận hành đúng tiến độ, như: Nâng công suất các trạm biến áp 110kV Uông Bí, Cẩm Phả, Giáp Khẩu; cải tạo, nâng khả năng truyền tải các tuyến đường dây 110kV 173, 174 T500 Quảng Ninh - Giáp Khẩu - Hà Tu - Hà Lầm. Đặc biệt, việc đóng điện các trạm 110kV Hùng Thắng, Hoành Bồ vào cuối 2025 góp phần san tải, giảm áp lực cho các trạm lân cận. Cùng với đó, việc thay dây dẫn siêu nhiệt, nâng tiết diện các tuyến đường dây trọng điểm đã nâng cao đáng kể năng lực truyền tải. Nhờ các giải pháp đồng bộ, số vụ sự cố trên lưới điện trung áp cấp điện cho ngành than trong năm 2025 giảm khoảng 8% so với năm 2024.

Không chỉ dừng ở hạ tầng, cơ chế phối hợp giữa ngành điện và các đơn vị ngành than cũng được cải thiện rõ rệt. Việc chủ động trao đổi kế hoạch sản xuất, nhu cầu phụ tải, lịch cắt điện giúp hạn chế tối đa gián đoạn. Trong những tình huống sự cố do mưa bão, sự hỗ trợ kịp thời từ phía doanh nghiệp than đã góp phần rút ngắn thời gian khắc phục.

Thợ lò Phân xưởng K1, Công ty Than Vàng Danh khai thác than

Dù đạt được những kết quả tích cực, hệ thống cấp điện cho ngành than vẫn bộc lộ nhiều hạn chế, như: Hạ tầng một số tuyến đường dây, thiết bị đã vận hành lâu năm, khả năng chịu tải hạn chế, dễ bị tổn thương trước thiên tai; việc cải tạo, nâng cấp chưa đồng bộ khiến nguy cơ quá tải cục bộ vẫn hiện hữu, đặc biệt tại các khu vực có phụ tải tăng nhanh.

Ở góc độ doanh nghiệp, yêu cầu về độ tin cậy cung cấp điện ngày càng khắt khe. Đại diện Công ty Than Quang Hanh cho biết, với đặc thù là đơn vị khai thác

hầm lò có khí mỏ, chỉ cần mất điện trong thời gian ngắn cũng tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn nghiêm trọng, tuy nhiên do đơn vị nằm ở cuối nguồn, nên độ ổn định của nguồn điện chưa cao, nhất là khi điều kiện thời tiết nhiều mưa giông.

Tương tự, tại Công ty Than Vàng Danh (đơn vị có sản lượng điện tiêu thụ lớn nhất trong TKV), áp lực đảm bảo điện cho sản xuất ngày càng gia tăng. Năm 2025, đơn vị phải sử dụng máy phát dự phòng trong nhiều trường hợp mất điện. Bước sang năm 2026, với mục tiêu sản xuất 3,9 triệu tấn than và nhu cầu điện dự kiến trên 116 triệu kWh, bài toán đảm bảo nguồn cấp dự phòng càng trở nên cấp thiết.

Trước yêu cầu đó, cuối tháng 3/2026, Công ty Điện lực Quảng Ninh và TKV đã ký kết biên bản ghi nhớ về phối hợp quản lý vận hành hệ thống điện, ứng cứu sự cố và phòng chống thiên tai. Điểm đáng chú ý là cách tiếp cận không chỉ dừng ở xử lý tình huống, mà hướng tới giải pháp dài hạn, mang tính hệ thống.

TKV và Công ty Điện lực Quảng Ninh ký biên bản ghi nhớ về công tác phối hợp quản lý vận hành hệ thống cung cấp điện phục vụ sản xuất và ứng cứu sự cố, phòng chống mưa bão năm 2026

Ông Nguyễn Thanh Tĩnh, Giám đốc Công ty Điện lực Quảng Ninh cho biết: Ngành điện đang tiếp tục ưu tiên đầu tư nâng cấp hạ tầng lưới điện theo hướng đồng bộ, hiện đại, trọng tâm là những dự án cải tạo, nâng cao khả năng truyền tải các tuyến 110kV cấp điện cho khu vực Mông Dương, Cẩm Phả; xây dựng các trạm biến áp và xuất tuyến mới nhằm tăng cường khả năng cấp điện dự phòng.

Nhiều dự án dự kiến hoàn thành trong quý II, III sẽ góp phần nâng cao độ tin cậy cung cấp điện. Song song với đầu tư hạ tầng, ngành điện cũng đẩy mạnh ứng dụng công nghệ trong giám sát, điều khiển từ xa, xây dựng các phương án cấp điện linh hoạt, có dự phòng, qua đó giảm thiểu rủi ro khi xảy ra sự cố.

Về phía TKV, ông Nguyễn Văn Tuân, Phó Tổng giám đốc TKV khẳng định: Các đơn vị chủ động tối ưu hóa biểu đồ phụ tải, phân bổ thời gian vận hành hợp lý nhằm giảm áp lực cho hệ thống điện. TKV và Công ty Điện lực Quảng Ninh đã xây dựng cơ chế chia sẻ dữ liệu theo thời gian thực, tiến tới hình thành hệ thống điều phối chung. Công tác phòng chống thiên tai cũng được hai bên đặt ở vị trí trung tâm, với việc xây dựng các kịch bản ứng phó, tổ chức diễn tập và chuẩn bị đầy đủ nguồn lực; thúc đẩy sử dụng điện tiết kiệm, hiệu quả, trong đó có triển khai điện mặt trời mái nhà tại các đơn vị TKV, nhằm góp phần giảm tải cho hệ thống điện quốc gia.

Trần Trang *(t/h)*